

Obraćanje zamjenika visokog predstavnika Patricea Dreiskog, šefa Ekonomskog odjela OHR-a, na konferenciji o reviziji javnog sektora: “Nepoštivanje revizorskih izvještaja ugrožava proces tranzicije BiH”

Parlamentarna skupština BiH

Dame i gospodo,

Državni i entitetski revizori počeli su izazivati pravu buru u javnosti.

Ali ta bura još uvijek nije dovoljno jaka.

Bez obzira na skandaloznost ovih izvještaja – krađa, nekompetentnost, neadekvatno upravljanje – ogorčenje javnosti koje obično uslijedi nakon objavljivanja revizorskih izvještaja traje, čini se, svega nekoliko dana.

Nakon što se bura smiri, političari, direktori raznih odbora i ostali pripadnici tih krugova vraćaju se svome poslu kao da se ništa nije desilo.

Ovo nije samo razlog za nezadovoljstvo.

Ovo je tragedija.

Za Bosnu i Hercegovinu i njene građane.

Nizom revizija provedenih u državnim i entitetskim ministarstvima utvrđeno je da se oskudna finasijska sredstva – a poznato vam je da u mnogim ministarstvima uposleni moraju stati u red za korištenje zajedničkog računara – dakle, oskudna sredstva koriste se za održavanje luksuznih vozničkih parkova za rukovodioce ili za finansiranje raskošnih putovanja ministara i njihovih najbližih saradnika, umjesto da se ulažu u efikasniji i produktivniji rad ministarstava.

Nizom revizija provedenih u javnim preduzećima utvrđeno je postojanje prakse korupcije i nekompetentnosti. Ova preduzeća – telekomi, komunalne usluge, šumska gazdinstva – trebala bi biti od najvećeg značaja za BiH privredu koja je u razvoju. Umjesto toga, u mnogim slučajevima ona predstavljaju samo komercijalni teret, omču oko vrata koja i druga preduzeća dovodi u isto stanje. To je skandalozno, a građane ove zemlje košta milione KM izgubljenih prihoda. To ih također košta radnih mjesta. Kada potencijalni ulagači vide, na primjer, da preduzeća u sektoru telekomunikacija ili distribucije električne energije nisu konkurentna, oni to smatraju barometrom ekonomije u cjelosti, i svoj novac ulažu drugdje.

Dosadašnji neuspjeh revizija da izazovu dovoljno snažnu reakciju javnosti i trajno nezadovoljstvo, da uzrokuju korjenitu i sveobuhvatnu reformu sistema upravljanja u institucijama vlasti i javnim preduzećima, predstavlja stvarnu opasnost za ekonomsku tranziciju BiH u cjelosti.

Revizori sve češće svoj posao rade hrabro i odlučno. Revizorski izvještaji su temeljiti i kritički i sadrže konstruktivne preporuke.

Kada organi vlasti odluče da ignorišu ove preporuke, i kada uspiju proći nekažnjeno s takvim nepoštivanjem procedure, ozbiljno narušavaju vjerodostojnost procesa revizije.

Građani čvrsto vjeruju da se u stvarnosti ništa ne mijenja u BiH. Oni koji su uhvaćeni na djelu, sa rukama “u kasi”, a

uspjeli su izbjеći kritiku ili kaznu, pretpostavljaju da opet mogu slobodno zagrabiti "u kasu".

Mehanizmi pomoću kojih se preporuke revizora mogu pretvoriti u efikasne mjere već postoje.

Ali još nisu stavljeni u funkciju.

Na praktičnom nivou, neophodno je da svima bude jasno koja je uloga tužilaštava.

To moraju shvatiti političari, mediji i javnost.

Kada se razotkrije krivično djelo, tužilac preuzima tamo gdje su revizori stali.

Međutim, do sada je broj krivičnih predmeta pokrenutih na osnovu revizorskih izvještaja bio nesrazmjerno nizak.

Bilo bi izuzetno korisno kada bi se na ovoj konferenciji utvrdilo zašto je to tako.

Kao drugo, preduzeća, ministarstva, politički lideri i menadžeri moraju shvatiti da je svrha revizije *konstruktivna*. Cilj je da se ukaže na sve nedostatke u upravljanju te da se predlože mjere za njihovo uklanjanje. Revizija je, dakle, *usluga*.

Postoji samo jedan razlog koji mi pada na pamet zbog kojeg se preporuke revizorskih izvještaja ignorišu ili izbjegavaju, a to je ako pripadnici postojećih interesnih grupa odluče da je njihov interes i dalje važniji od javnog interesa.

Kao što sam rekao, trenutna situacija je veoma opasna. Ne možemo si priuštiti luksuz da na ovoj konferenciji razgovaramo o teoretskim mehanizmima. Efikasne i djelotvorne revizije jesu, odnosno trebale bi biti, ključni instrumenti napretka BiH u procesu ekonomske tranzicije.

Ako se takve revizije javno odbacuju i ne poštuju, kao što je

do sada bio slučaj, cjelokupni projekat tranzicije bi mogao doći na loš glas.

Vjerujem da će se sudionici ove konferencije iskreno i otvoreno suočiti sa ovim problemom.

Hvala.